GAZETECİLİK BÖLÜMÜ
2024-2025 GÜZ YARIYILI
İÇ STAJ DERS İŞLEYİŞ VE ÖZEL HABER ÜRETİM REHBERİ

- **5. yy. zorunlu İç Staj dersi**ni seçen öğrencilerimiz, İÜ İletişim Fakültesi Haber Merkezi (İletim) haber üretimi ve teslim kurallarına göre hazırlayacakları çalışmalar ile stajlarını tamamlayabilirler.
- Ders programında gözüken saatlerde herhangi bir İç Staj dersi yapılmayacaktır. **Tüm staj işlemleri, öğrencinin dönem başında seçtiği İç Staj ders öğretim üyesi tarafından gerçekleştirilir.**
- **İç Staj dersi kapsamında Vize/Final ya da Bütünleme Sınavı yapılmaz.** Hazırlanan çalışmalar, İletim Gazetesi Özel Haberler Değerlendirme Formunda belirtilen ölçütlere göre, öğrencinin dönem başında seçmiş olduğu İç Staj dersi öğretim üyesi tarafından yapılacak olup, "Başarılı" veya "Başarısız" olarak AKSİS üzerinden staj durumu ilan edilecektir. Bu dersin geçme notu, transkript üzerinde, başarılı ödevler için "G", başarısız ödevler veya ödevini teslim etmeyenler için "FF" olarak gözükecektir.
- Öğrenciler, talimatlarda yer aldığı biçimde hazırlayacakları, her bir staj çalışmasının değerlendirilmesi sonucunda, **tüm çalışmaların not ortalaması alınarak** 100 (Yüz) üzerinden en az 50 puan aldıkları takdirde **"Başarılı"** sayılacaktır. Değerlendirme sonucu 100 üzerinden 50'nin altında kalan öğrenci, İç Staj uygulamasında **"Başarısız"** sayılır. Başarısız olan öğrencilere Bütünleme kapsamında ek çalışma hazırlama hakkı verilecektir.
- **İç Staj Dersi Bütünleme notu da Başarısız (FF) olan öğrencilerin, bu dersi seneye tekrar seçmeleri gerekmektedir.**
- Yatay / dikey geçiş yapan öğrenciler daha önce öğrencisi oldukları kurumda staj yapmış olmaları halinde, belgelerinin İç Staj dersi öğretim üyesi tarafından değerlendirilmesi koşuluyla, İç Staj dersinden "Başarılı" sayılırlar.
- İç Staj Dersi öğrencilerinin **Final/Bütünleme Sınavları başlamadan önce tüm staj çalışmalarını İç Staj ders öğretim üyesine onaylatmış ve Haber Merkezi Sorumlusuna imza karşılığında teslim etmiş olmaları gerekmektedir.**
- Öğrencinin staj süreci **"İLETİM GAZETESİ ÖZEL HABER TESLİM FORMU"** üzerinden takip edilecektir. **Bu formun öğrenci tarafından Fakülte Final/Bütünleme sınavları başlamadan önce, İç Staj Öğretim Üyesine teslim edilmesi gerekmektedir.** Talimatlara uyulmaması durumunda stajyer öğrenci, yükümlülüklerini yerine getirmemiş kabul edilecek ve bu dersten başarısız olacaktır.

Toplam Staj Çalışma Sayısı

Staj kapsamında her bir öğrenci, ortalama 15 günde 1 özel haber üretecek şekilde, **dönem içinde en az 5 farklı özel haber çalışması gerçekleştirecektir. Bu kapsamda öğrencilerin, Video-Araştırma ve Haber-Röportaj kategorilerinde, kendi çekmiş oldukları en az 5 fotoğraflı özel haber üretimi gerçekleştirmeleri beklenmektedir.**

İÜ İletişim Fakültesi Haber Merkezi (İletim) yayınlanabilecek özel haberlerin konu seçimi yaparken, çalışmanın bir üniversite yayın organında yayınlanması gözetilerek hazırlanmasına dikkat edilmelidir. Bu bakımdan haberin üniversiteyle ilgili olması ve haber kaynağının da üniversiteden olması önemli bir yayınlanma ölçütü olabilir. Ancak haber konusunu seçmeden önce, özel haberin tanımının göz önünde bulundurulması ve üretilen haberlerin de bu tanım çerçevesinde hazırlanması daha büyük bir önem arz etmektedir.

Özel haber: Yapanın özel çabasıyla ve araştırmasıyla ortaya koyduğu haberdir. Gazete veya dergi haberciliğinde, muhabirin kendi çabaları ile ortaya çıkardığı, özel araştırmalarıyla yazdığı ve belgelediği habere özel haber denir.
Nitelikli özel haberler, gündemi belirlemenin ve kamuoyunun dikkatini belirli yönlere çekmenin yanı sıra ilgili haber kurumunun da itibar kazanmasına neden olmaktadır. Bu nedenle günümüzde pek çok yetkin basın kuruluşunda özel haberle ilgili çalışan birimler kurulmaktadır. Özel haberin hazırlanmasında, muhabirin çabaları ve çevresiyle kurduğu iletişim önemlidir. Bu özelliklerden yararlanılarak özel çabalarla ortaya çıkarılan haberler, başka yayın organlarında bulunmaz.
Özel haber genellikle olayları sürekli takip etmeyi ve konular üzerinde derinlemesine bilgili olmayı gerektirir.

Özel Haber Araştırma Yöntemleri:

- Özel haber hazırlamak için araştırma yapmak ve her ayrıntıyı sorgulamak gerekir. Haberi yapanın kendisine devamlı olarak şu soruları sorması gerekir;
  "Bu konu, olay, okuyucuyu gerçekten ilgilendiriyor mu? Ya da onlar için önemli mi? Konunun, insanları özellikle ilgilendiren ya da önemli olan yanı hangisidir?"
  Gazeteci araştırmasına bu sorulara yanıt verdikten sonra başlamalıdır.
- Haberin planlandığı ilk aşamada konuyla ilgili ilginç ve önemli bilgiler, veriler araştırılmalıdır. Bu aşamada amaç elden geldiğince çok veriye ulaşmaktır. Haberde kullanılacak verilerin çokluğu, haberin güvenilirliğini artıran en önemli unsurlardan biridir. Bu nedenle, araştırma sürecinde gazetecinin hangi güvenilir haber kaynaklarına ulaşması gerektiğini iyi bilmesi gerekmektedir.

Özel Haber Yazımında Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar:

- Özel haber bir araştırmanın ürünüdür ve az sayıda kişi tarafından bilinen bir konusu vardır. Bu açıdan özel haberlerin geçerli olabilmesi için inandırıcı olması gerekmektedir. O nedenle haber kaynağı haberde belirtilmelidir.
- Özel haberde iddia edilen olay ve konular belgelerle desteklenmelidir. Konuya ait önemli bilgiler, fotoğraflar haberde mutlaka kullanılmalıdır. **Bu noktada dikkat edilmesi gereken kullanılan her bir fotoğrafın açıklayıcı alt yazılarla desteklenmesidir.**
- Sıradanmış gibi görünen toplumsal olaylar ya da normal koşullarda çok önemsemediğimiz insanların hayatları da özel haber konusu olabilmektedir. Bu gibi durumlarda haberi hazırlayanın haberi öyküleme biçimi çok önemlidir.

Bu bağlamda, İstanbul Üniversitesi'nde haber değeri taşıyan pek çok gelişme oluyor. Sizden istenen bunlarla ilgili bir özel haber ve kaynağınızla söyleşi yapmanız. Bunun dışında haber değeri taşıyan, gündemde olan ya da sizin gündeme taşımak istediğiniz bir konu hakkında ön çalışmanızı yapıp, konu ile ilgili uzmanlık alanı olan öğretim elemanlarına ulaşmanız ve önceden hazırladığınız sorularınızı yönelttikten sonra, yanıtları hızlıca not almanız ve bir yandan da mümkünse görüşmeyi kayıt altına almanız gerekmektedir.

Bunları göz önünde bulundurarak seçtiğiniz konuların, örneğin İstanbul Üniversitesi'nde

önemlilik, ilginçlik gibi haber değeri ölçütlerini karşılayacak nitelikte olmasına ya da, gündemde yer alan bir tartışma bağlamında öğrenciyi, akademisyeni, kamuoyunu ilgilendirecek nitelikte olmasına dikkat ediniz. Bu noktada, 'Seçtiğiniz konuyla ilgili haber değeri taşıyan ne oldu ki bu konuda özel haber yapmak istediniz?' sorusunu kendinize sorun.

Son olarak, seçtiğiniz konunun uzmanını bulup röportaj yapmalısınız. Bu bağlamda Aves (http://aves.istanbul.edu.tr/) sistemine girerek öğretim elemanlarının uzmanlık alanları, üzerinde çalıştıkları ilgi çekici ve haber değeri taşıyabilecek konulara bakabilirsiniz. İstanbul Üniversitesi'nde bulunan fakültelerin web sitelerini inceleyip öne çıkan ilginç konular hakkında diğer fakültelerin öğretim elemanlarına ulaşarak, seçtiğiniz konuyu geliştirebilir, özel haber niteliği taşıyan bir çalışma üretebilirsiniz.

Staj uygulamaları, mezun olabilmeniz için bir formalite değil, gerçekten iyi haberler/üretimler yapılsın diye ders kapsamına alınmış önemli eğitim pratikleridir. Hiçbir haber değer ölçütü gözetmeden ve Haber Merkezinde yayınlanabilirlik potansiyeline bakmadan, sadece Fakültemiz öğretim elemanlarıyla söyleşi yapıp kolaya kaçmayınız. Böyle bir durumda haberlerinizin özel haber değerlendirme ölçütünün de puan olarak düşeceğini göz önünde bulundurmalısınız.

20 Adımda İÜ İletişim Fakültesi Haber Merkezi (İletim) Stajı Haber Yazım Aşamaları:

1) Öncelikle konu belirlemek gerekir.
Gündemdeki konuları, önemli gelişmeleri, toplumu ilgilendiren, siyasete girmeden yaşamda bir yerlere dokunan genel konuları akademisyenlerimizin de değerlendirmeleriyle haberleştirebiliriz. Üniversitemiz odak noktamız. Gazetemizde üniversitemizi kaynak kullanarak haberler yapıyoruz. Bunun bizi sınırladığını düşünebilirsiniz ancak içerisine girip incelediğinizde çok geniş bir yelpazenin olduğunu her konuda ilgili bir akademisyenin bulunduğunu, bir şekilde ucunun Üniversite'ye dokunabildiğini göreceksiniz. Öğrenci kulüplerinin aktiviteleri, akademisyenlerin çalışmaları; keşfettikleri bilimsel çalışmalar ya da yayınladıkları yeni bir kitap bu kapsamda değerlendirilebilir. Gündemdeki konular, örneğin bitcoin, e-devletin soy kütük uygulaması, gündemdeki bir hastalık, ekolojiyle, teknolojiyle, sporla ilgili pek çok konu... ve bu konularda Üniversitemizde kimler çalışıyor bunlara öncelikle bakmak gerekiyor.

2) Konunun odak noktasını belirlemek, konuyla ilgili daha önce yapılan çalışmalara bakarak, kapsamı sınırlandırmak gerekir.
Öncesinde konuyu araştırarak bilgi sahibi olmak haber üretiminde temel felsefedir. Habere kendi gözlemlerimizi de eklememize yardımcı olan bu durum, sadece haber kaynağının görüşleri ile sınırlı kalmayıp kendi araştırmalarımızın da habere konu olmasını sağlar. Görüşleri verilen haber kaynağının cümleleri olduğu gibi değil, ifadeler anlamını kaybetmeden farklı kelimelerle yazılarak haberin okunurluğu artırılabilir. Haber kaynağının ifadeleri deşifre edilirken doğrudan verilmektense, habercinin kendi ifadeleriyle cümleleri birbirine bağlayarak metne aktarması/kurgulaması daha dikkat çekici olabilir.

3) Konuyla ilgili bir uzmanı bulmak / Üniversitemizden bir akademisyeni bulmak
AVES sistemi de bu konuda geniş bir kaynak. Akademisyenlerin çalışma konularını, ilgilendikleri alanları buradan inceleyerek neler yaptığına bakabiliriz. Hem ilgili haber

kaynağını araştırmak, çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmak hem de asıl çıkış noktamız olan haber konumuzu araştırıp daha önce yapılan haberler varsa bunları incelemek konuyu her detayıyla araştırmak, nitelikli bir haber üretimi için elzemdir.

4) Haber kaynağıyla iletişime geçerek, konuyla ilgili kendisiyle görüşüp görüşemeyeceğimizi sormak gerekir.
AVES sisteminde akademisyenlerin iletişim bilgileri yer alabiliyor. Telefon ya da e-posta adreslerine buradan erişebilirsiniz. AVES'te bu bilgi yoksa ilgili fakülte sekreterliğini ya da bölüm sekreterliğini arayarak haber konunuzla ilgili akademisyene ulaşmaya çalıştığınızı belirtebilirsiniz. Sosyal medya da kişilere ulaşım açısından önemli. Alternatif olarak sosyal medya hesapları üzerinden de haber kaynağınıza ulaşmayı deneyebilirsiniz.

5) Haber kaynağına ulaştıktan sonra bir randevu talep edip "bu konu çerçevesinde sorular soracağım" diyerek bilgilendirmek de kaynağımızın söyleşi öncesinde hazırlanması açısından önemlidir.
Bu sayede akademisyenin konumuzla doğrudan bir ilgisi bulunmuyorsa bizi farklı bir uzmana yönlendirmesini sağlayabiliriz.

6) Söyleşiye gitmeden önce konuyla ilgili sorular hazırlamak ve bu soruların nitelikli ve öz bir şekilde hazırlanması önemli.
Önceden hazırladığımız sorular arasından en fazla 10 soruyu seçerek kaynağımıza sırayla sormalıyız. Soruların seçimi manşete, spota, başlığa çıkarılacak nitelikte olmalı. "Kendinizi tanıtır mısınız" gibi sığ sorulardan kaçınılmalı. Röportaj esnasında kaynağımızdan gelecek yanıtlar üzerinden o esnada yeni soru üretmek ve konu dâhilinde o anda yeni sorular sormak da mümkün.

7) Ses ve görüntü kaydı mutlaka alınmalı.
Görüşme sırasında ses kaydı alıp onu saklamak ve fotoğraf makinesi ile hazırlıklı gitmek önemlidir. Ses kayıt cihazı size hem zaman kazandırır hem de haber kaynağının ifadelerinin sonradan tam ve net bir şekilde habere aktarılmasına yardımcı olur.
Söyleşi sonrasında ses kayıtlarını deşifre dediğimiz yöntemle bilgisayara aktarmak, ardından da röportaj ya da habere dönüştürerek (görüşmeyi soru–cevap formatından çıkartarak) çalışmanızı kurgulayabilirsiniz.
Görüşmeye fotoğraf makinesi ile gitmek ve mümkünse haber kaynağını fotoğraf çekileceği konusunda önceden bilgilendirmek önemli. Ama daha da önemlisi kaynağımızla görüşürken ve görüşme sonrasında farklı yer ve arka fonlar görünecek biçimde, ayakta ve otururken en az 10 yatay/dikey kadrajlı fotoğraf çekmek. Video çekimi yaparken de dikey video çekiminin sadece kaydırmalı içerik (reels) videolarında kullanıldığını unutmayınız.

8) Söyleşi bittikten sonra deşifreleri tamamlanıp, haber yazımına geçebiliriz.
Haber yazımında aslında başlık en son atılır, fakat konuya hâkim olup söyleşi deşifresini tam bir şekilde dikkatle dinlediğimizde, aslında neyi başlığa çıkaracağımızı biliyor ve kurgumuzu ona göre oluşturuyorsak direkt başlığı atıp başlayabiliriz. Ama bunun kesin başlığız olmayacağının bilincinde olmalıyız. Haber metnini ya da röportajı tamamladıktan sonra en az 3 alternatif başlığı üretebilecek vaziyete gelebiliriz. Başlıklar olayı anlatacak ve çok uzun olmayacak şekilde olmalıdır. Haber kaynağının bir ifadesi de başlık olabilir. Rutin haberlerde "yapıldı, gerçekleştirildi" gibi çekimlerle başlıklar atılsa da özel haberlerde kısa ve ilgi çekici

başlık seçilmesi, üretilen haberin ilgi çekmesi ve okunması için önemlidir.

9) Spotu yazarken 5N1K'dan en azından üçüne yer vermek gerekir.
Haberin tüm detaylarını da verebiliriz ancak haberin özünü spotta en az üç unsurla vermek mümkün. Haberde çıkış noktamız nedir? Son dönemde artan ilgi, yeni bir buluş, yeni bir gelişme, daha önce ele alınmamış olması gibi nedenlerle haberi yapıyor olabiliriz. Spotumuzu da bu doğrultuda yazmamız gerekir. Spot haberimizin bir nevi en kısa özetidir aslında.

10) Özel haberlerde kendi araştırmalarımızdan yola çıkarak daha ilgi çekici bir haber girişi yapabiliriz.
Rutin haberlere daha klasik metinlerle giriş yapılırken, özel haberde daha rahat bir giriş yapmak mümkün. Bu açıdan yazarken ve okurken daha özel haberler daha fazla keyif vermekte. Giriş, haberin okunmasını sağlama noktasında en önemli bölümdür. Haber girişi her zaman ilgi çekmeli, okutmalıdır. Hatta haberin bu noktada başlayıp bittiği de söylenebilir. Örneğin,
"Yapay zekâ kavramı geçtiğimiz senelerde kulağa çok yabancı geliyor olsa da, hızla gelişerek günlük hayatın bir parçası haline geldi. Yapay zekâ bugün o kadar yaygın ki, çoğu insan kullandığı hizmetlerin yapay zekâ teknolojisine ait olduğunun farkında bile değil. Teknoloji dünyasının geleceği olarak görülen yapay zekâyla birlikte insanlığı nelerin beklediği ise merak edilen sorular arasında.
Yapay zekâyı insanın hayatını kolaylaştıracak teknolojiler olarak algılamamız gerektiğini kaydeden Felsefe Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Vedat Kamer, yapay zekânın 1956 yılında bir disiplin olarak kurulduğunu ve ismini de bu süreçte aldığını belirtti."

11) Haberlerimizi soru-cevap (söyleşi) şeklinde değil haber metni şeklinde yazıyoruz. Doğrudan sınırlı olarak soru-cevap kullanılabilir ancak bu daha çok tanınmış bir isimle yapılan haberlerde tercih edilen bir yöntem.

12) Ara başlık kullanımı okumayı ve algılamayı kolaylaştırır.
Özellikle konunun farklı noktalarına değinirken, farklı bir noktaya geçildiğinde ara başlıklar, kullanılmalıdır. Paragrafların bağlayıcı olması açısından bir alıntı cümlesi ya da genel bir ifade cümlesi ile kısa olarak oluşturulmalıdır.

13) En önemli şeyleri en başta vererek daha önemsiz ve detay olan şeylere aşağılarda devam edebiliriz.
Sanayi devrimi ile birlikte insanların gazete okumaya ayırdıkları süreler de azaldı. Ters Piramit haber yazım tekniği işte bu nedenle genel kabul gördü. Haberi kısaltmak adına, gerektiğinde en önemsiz ya da daha az önemli unsurları atabiliriz. Özellikle gazete, dergi gibi sayfa sınırı olan yayınlarda bu kısaltmaları yapmak zorunda kalıyoruz. Sanal ortamlarda içerik sınırı olmadığı için sayfamıza istediğimiz uzunlukta metinlerle, istediğimiz kadar fotoğrafı hatta galeri şeklinde görselleri ekleyebiliyoruz. Fakat ekran aydınlatması nedeniyle okuyucularda göz yorgunluğu oluştuğundan ekranlarda da içeriğimiz sınırlı tutmalıyız. X gibi 280 karakterle sınırlı mikroblogların yoğun bir rağbet görmesinin arkasında bu gerçek yatıyor. Özetle belli bir metin uzunluğunda birkaç görselle o sayfaları tasarlayabiliriz. Bu da kısıtlama ve bir sınır koymayı gerektiriyor. İşte bu nedenle gazetecilerin her zaman "Vuruş" tabiriyle andıkları bir yazı sınırı bulunmaktadır. Köşe yazarları da her gün yazdıkları yazılarının uzunluğunu da bu

rakama göre ayarlarlar.

14) Haberi yazarken temel yazım kurallarına dikkat etmek gerekiyor.
İfadelerde kullanılan çekim fiillerin metinde sık tekrar etmemesi için fiil kullanımının çeşitliliği, büyük-küçük harf yazımı, noktalama işaretleri; -de, -mi, -ki gibi ifadelerin yazımı, sayıların yazılışı, yüzdelik ifadelerin ve kısaltma ifadelerinin yazılışına dikkat etmek gerekir. Haberi her kesimden her seviyeden insanın okuyacağı düşünülerek daha basite indirgemek ve herkesin anlayabileceği dile indirmek gerekir. Özellikle yabancı kelimeleri Türkçe karşılığı varsa onunla birlikte kullanmak anlaşılırlık açısından önemlidir.

*** Haberde unvanların yazılmasına da dikkat etmek gerekir.** Akademisyenlerin tam unvanlarına bakmak gerekebilir. Özellikle metnin başında ilk kez bahsederken kaynağın kim olduğunu tam bir şekilde yazmak gerekir. Haberde tekrar ederken de unvanıyla birlikte soyadını kullanıyoruz. Örneğin¸ metnin girişinde *"İletim Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Doç. Dr. İbrahim Sena Arvas açıklamalarda bulundu"* dedikten sonra tekrar ederken *Doç. Dr. Arvas* şeklinde unvan ve soyadıyla birlikte vermek gerekir. Akademi olduğu için bu unvanlara dikkat edilmeli. Her tekrarı unvanı ve soy ismi de tekrar etmek gerekir. ("Prof. Dr." zaten bir kısaltmadır, daha da kısa olacak biçimde "Prof" olarak kısaltmayınız. Aksi takdirde akademisyenin doktora unvanını kaldırmış olursunuz.)

*** Haber kaynağının sözlerini aynen aktarırken çift tırnak içine almalıyız.** Alıntının içerisinde tekrar bir sözcük vurgulanacaksa tek tırnak içine alabilirsiniz. Cümlenin ilk harfi büyük olacak şekilde sonunda nokta, özneden sonra virgül kullanıyoruz. Farklı noktalara değinirken bağlaçlar kullanmayı unutmayınız.

15) Fiillerde kullanım çeşitliliği:
Haber kaynağının kimliğinin belirtildiği etken yükleme sahip anlatımlarda kullanım sıklığı sırasıyla en çok şu yüklemler tercih edilir: "açıkladı", "dedi", "söyledi", "belirtti", "diye konuştu", "ileri sürdü", "vurguladı", "şöyle konuştu" ve "anlattı"... Edilgen yüklemli anlatımlarda ise sıklıkla "belirtildi", "açıklandı", "bildirildi", "önerisinde bulunuldu", "ileri sürüldü" yüklemleri tercih edilmektedir.

16) Haberi fotoğrafıyla birlikte görsel olarak nasıl zenginleştirebiliriz?
Örneğin, Su Bilimleri Fakültesi'nden bir öğretim üyesiyle görüştüysek ve akademisyenin denizde yaptığı bir çalışma söz konusuysa kendisinden çalışmaları esnasında çekilen fotoğrafları isteyebiliriz. Ya da laboratuvarda çekmemiz mümkünse hocanın ekibini ya da kendisini laboratuvar ortamında röportaj sonrasında çalışırken ve ekibiyle birlikte topluca fotoğraflarını çekmek olayın görsel olarak aktarımını kolaylaştırır. Bu kareler haber kaynağını makam koltuğunda elleri masada çekmekten daha ilgi çekicidir ve metni görsel anlamda zengin kılar. Haberleri yayına hazırlarken konuyu anlatacak görselleri çoğu zaman mizansen şeklinde uyarlayarak, görsel anlamda zenginlik katmaya çalışıyoruz. Bu noktada haber kaynağının fotoğraflarını çekmenin haricinde "başka ne olabilir" diye de düşünmek gerekir. Fotoğraf kalitesine dikkat edilmeli, fotoğrafın temel ilkelerine uygun (farklı açılarda, yatay/dikey kadrajlama, yeterli ve ön taraftan gelen ışık, farklı kompozisyonlar) fotoğraflar çekilmeli.

17) Haberde vuruş (harf sayısı+boşluk sayısı) ortalama 4000 olmalı ve bu uzunlukta bir metinde en az 4 ara başlık olmalıdır. Her haberde spot kullanılmalı ve her fotoğrafa numara verilerek altına da açıklayıcı altyazı yazılmalıdır.

18) Haberlerinizi Word'de yazıp tamamladıktan sonra, mutlaka ders hocanıza göstermeden önce başka bir kişiye daha okutun: Ailenizden herhangi birine ya da bir arkadaşınıza, sonuçta sıradan bir okurun gözü bile siz haberciler için en iyi hata detektörüdür…
Farklı bir gözden geçmesi hataları en aza indirebilir. Haberlerin arşiv yapılması da ileride CVlere ya da portfolyolara eklemek açısından önemli. Haber çalışmalarınızı mutlaka ses kayıtları ve fotoğraflarıyla birlikte bilgisayarda klasör içinde arşivlemelisiniz. Hatta başına bir iş gelir diye bunun da başka bir ortamda yedeğini alın.

İnternetten kopyala-yapıştır haberler kesinlikle kabul edilmeyecektir. Haber merkezimizde intihal programı ile haberlerin kelime bazlı kontrolü yapılmaktadır. Staj kapsamında teslim ettiğiniz haber metninin size ait olması gerekir.

19) Her bir haber üretim çalışmasını eksiksiz tamamlayan öğrencinin, **"İLETİM GAZETESİ ÖZEL HABER TESLİM FORMU"nun çıktısını alıp, doldurması gereken bölümleri doldurduktan sonra İç Staj dersini seçtiği ilgili bölüm öğretim üyesine değerlendirme için sunması gerekmektedir.**

Varsa eksiklerini tamamlaması için öğrenci ilgili ders öğretim üyesi tarafından yeniden yönlendirilir.

İnceleme sonucunda haber yayına hazır halde ise, ilgili ders öğretim üyesinin onaylayarak, imzaladığı **"İLETİM GAZETESİ ÖZEL HABER TESLİM FORMU"** ile birlikte, **öğrencinin Salı ya da Çarşamba günleri 13.00-16.00 saatleri arasında, İÜ İletişim Fakültesi Haber Merkezi (İletim) Birim Sorumlusuna giderek** imza karşılığında dijital içerik teslimi yapması gerekmektedir.

- Öğrencinin ilgili ders öğretim üyesinden yayın onayı aldığı haber çalışmasını aynı hafta içinde Haber Merkezine giderek teslim etmesi gerekmektedir. **Bu işlem yapılmadan öğrencinin sonraki haber çalışması ilgili ders hocası tarafından değerlendirmeye alınmaz. Öğrencinin dönem sonuna kadar toplam 5 özel haber çalışması yapması gerekmektedir. Başarı notu hesaplamasında her bir çalışmanın not ortalaması alınır.**
- Bütünleme kapsamında öğrencinin sadece **0-49 puan aralığında "BAŞARISIZ"** not aldığı çalışmalarını yeniden hazırlaması beklenmektedir.
- Dersi tekrar alan öğrencilerin **önceki yıla ait staj çalışmaları değerlendirmeye alınmaz.**
- Mezuniyete Üç Ders ve Ek Sınav kapsamında öğrencinin **5 adet özel haber çalışmasını en geç sınav günü olacak şekilde** ilgili ders öğretim üyesine teslim etmesi gerekmektedir.

20) Haber Merkezi Yayın Editörünün yayınlanmasını uygun gördüğü haber çalışmaları, İletim Gazetesi web sitesinden ya da gazetenin sosyal medya hesaplarından paylaşılır.

iletim.istanbul.edu.tr Kolaylıklar ve başarılar.

KORKU HİKÂYECİLİĞİNİN ÖNCÜSÜ: EDGAR ALLAN POE

Korku, dedektif ve polisiye hikayeciliğinin öncüsü olmasının yanı sıra melankoli temalı şiirin kurucusu olarak gösterilen Edgar Allan Poe hakkında bilinmeyenleri İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasine Şen Karadeniz anlattı.

FOTOĞRAF: Beste BUDAN

Celil KURŞUN

ABD'li yazar ve şair Poe'nun ilginç yaşam öyküsü ve gizemli ölümü hakkında bugüne kadar süregelen iddialar söz konusu. Bu iddialar hakkında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasine Şen Karadeniz, önemli açıklamalarda bulundu.

ACILARLA DOLU BİR HAYAT

Öncelikle Poe'nun hikâye ve şiirlerine yansıyan melankoli ve karamsarlığın, eleştirmenler tarafından Poe'nun hayatta yaşadığı acılara bağlandığını belirten Prof. Dr. Karadeniz, Poe'nun küçük yaşta annesi ve babasını kaybetmesi, kardeşlerinden ayrılmak zorunda kalması ve eşi Virginia'nın yaşamını yitirmesi onu derinden etkilediğini söyledi. Prof. Dr. Karadeniz, Poe'nun 1809'da başlayıp, 1849'da biten yaşamının huzur ve refah içinde geçmediği için bu melankolik şahsiyetinin yine onun eserlerine bakarak hayatı hakkında analiz yapılabileceğinin üzerinde durdu ve "Poe, Amerika'nın en popüler şair ve yazarlarından biri olmanın yanı sıra, ilk edebiyat eleştirmeni ve kuramcılarından da biridir" dedi.

Ayrıca Prof. Dr. Karadeniz, Poe'nun kendi edebi anlayışını anlattığı "Yazmanın Felsefesi" adlı eserini tavsiye etti.

"HEM SEMBOLİST HEM EMPRESYONİST"

Poe, her ne kadar sembolist olsa da şiirlerinde empresyonizm akımındaki "etki" kavramının hâkim olduğunun altını çizen Prof. Dr. Karadeniz, Poe'nun edebi akımını sadece bu ikisiyle sınırlanmaması gerektiğini ve Poe'nun ölümünden sonra da birçok sanatçıyı resim, edebiyat, sinema ve müzik dallarında etkilediğini ifade etti.

"SHERLOCK MU, DUPİN Mİ?"

Poe deyince akla ilk gelen hayali Fransız Dedektif "Auguste Dupin'in Öyküleri" eseri dedektif-polisiye hikâyeciliğinin ilk örneği olma onurunu taşıyor. Dünyaca ünlü Sir Arthur Conan Doyle'un, Sherlock Holmes'u yazarken Poe'dan etkilendiğini belirten Prof. Dr. Karadeniz, Dupin öykülerinin geçtiği Paris'in, Poe'nun hayal dünyasındaki başka bir Paris olduğunu ve o zamanların New York ve Boston'ına çok benzediğini söyledi.

Prof. Dr. Karadeniz, Poe´nun hikâyelerine yerel tat katmak ve eseri inandırıcı kılmak için örnek olarak Dupin'in odasındaki Fransız mobilyaları gibi tasvirlerde bulunduğunu dile getirdi.

Poe'nun, hiç Avrupa'ya gitmemiş olsa da akıllara durgunluk veren Avrupa betimlemelerine sahip eserlerinde en çok göze çarpan Fransızca dize ve alıntılara yer vermesi konusunda konuya ışık tutan Prof. Dr. Karadeniz, Poe'nun şiirde müzik değerini önemsediğinden, eserlerinde ses etkisini arttırmak için bazen Fransızca veya Latince kelimeler kullandığını, bazen de kendisinin kelime türettiğini söyledi.

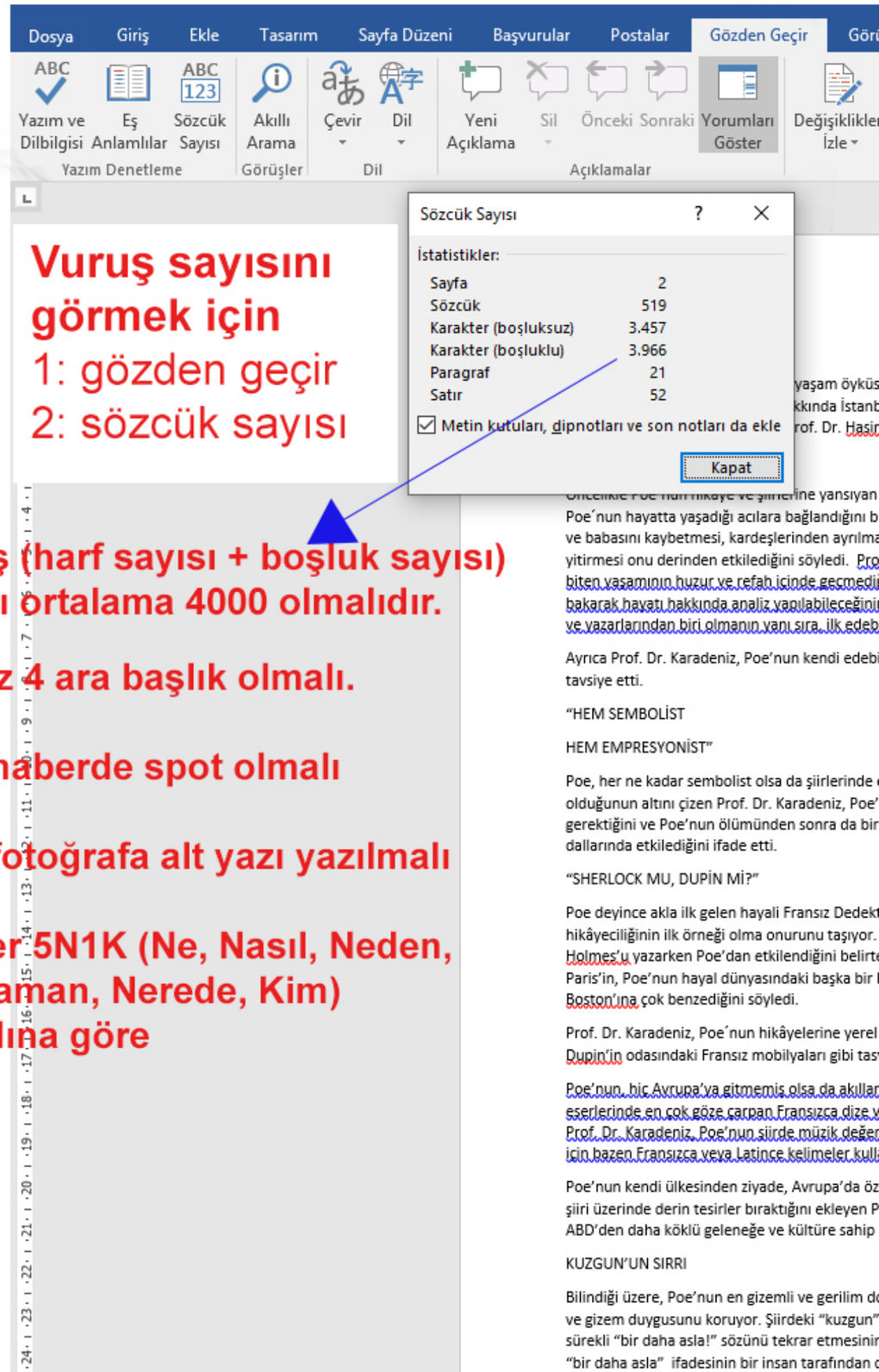
Poe'nun kendi ülkesinden ziyade, Avrupa'da özellikle Paris sanat çevrelerince takdir edildiği ve Fransız şiiri üzerinde derin tesirler bıraktığını ekleyen Prof. Dr. Karadeniz, bu durumun nedenini Fransa'nın ABD'den daha köklü geleneğe ve kültüre sahip olması şeklinde değerlendirdi.

KUZGUN'UN SIRRI

Bilindiği üzere, Poe'nun en gizemli ve gerilim dolu, Türkçesi kuzgun olan "The Raven" şiiri, hala gerilim ve gizem duygusunu koruyor. Şiirdeki "kuzgun" imgesinin manidar anlamı ve konuşan kuzgunun sürekli "bir daha asla!" sözünü tekrar etmesinin manası konusunda Prof. Dr. Karadeniz, " Poe, şiirinde "bir daha asla" ifadesinin bir insan tarafından değil de, konuşma yeteneğine sahip bir canlı tarafından telaffuz edilmesine daha isabetli bir seçenek olarak bakıyor. Kuzgunun uğursuzluk getirdiğine dair yaygın inanç, eserin ana teması ile de örtüştüğü için, Poe'nun amaçladığı melankoli etkisini yaratmaya da hizmet ediyor. Kuzgunun 'gecenin karanlığına' sahip bir kuş olarak tasvir edilmesi, onu açıkça ölümle ilişkilendiriyor, şiir boyunca yükselen tek kelimelik belirtmi ise ölümü, kendini ısrarla hatırlatan, kaçınılması imkansız bir unsur olarak sunuyor" diyerek sözlerini tamamladı.

Prof Dr. Hasine ŞEN KARADENİZ

İLETİM GAZETESİ HABER ÜRETİMİ TEKNİK KURALLARI (2024)

* Haberler, **Word** programında **.docx uzantılı olarak**
* **Calibri** karakteriyle; **12 punto** büyüklüğünde;
* **1,5 satır** aralığı kullanılarak yazılacak.
* Staj çalışmaları, haberciliğin temeli olan **5N1K** kuralına bağlı olarak yazılacak.
* Paragraf başlarında **Tab kullanılmayacak** (Girinti yapılmayacak).
* Sözcükler arasında sadece ve mutlaka **bir boşluk** bırakılacak.
* Her noktalama işaretinden sonra (virgül, nokta, soru işareti vs.) bir boşluk bırakılacak ve **noktalama işaretlerinden önce hiçbir boşluk bırakılmayacak**.
* **Başlıklarda, ara başlıklarda, sadece ilk sözcüğün baş harfi büyük** (majüskül), **diğerleri küçük** (miniskül) yazılacak. (**Örnek:** Fenerbahçe hisseleri tavan yaptı)
* **Başlıklar ve ara başlıklar,** haber metninden farklı olarak sadece **'bold'** yapılacak. Sayfaya ortalanmış, italik, büyük puntolu vs. olmayacak.
* Aynen yazılan konuşma cümleleri **çift tırnak** ["cümle"] içinde yazılacak.
* Konuşmalar dışındaki tırnak kullanımları (özel terim, vurgu amaçlı, argo kullanım vs.) **tek tırnak** ('sözcük') içinde yazılacak.
* Paragraf atlarken, son cümlenin noktasını koyduktan sonra sadece bir kere **'enter'** tuşuna basılacak, başka bir işlem de yapılmayacak (tab yapılmadan ve bir satır boşluk verilmeden).
* Kurum adlarında vs. kısaltma kullanılacaksa, haberde söz konusu kurumun adı ilk geçtiğinde açık adıyla yazılıp parantez içinde kısaltması yazılacak. Ondan sonra haberde hep kısaltma kullanılabilir.
(**Örnek:** İstanbul Üniversitesi (İÜ) Rektörü Prof. Dr. Osman Bülent Zülfikar, yeni öğretim yılının açılışını yaptı.)
* Kurum kısaltmalarında harfler arasına nokta ya da boşluk olmayacak.
(TBMM, İÜ, ODTÜ, AB gibi...)
* Özel isimlerde **soyadları da küçük** harfle (minüskül) yazılacak. (Osman Bülent ZÜLFİKAR değil, Osman Bülent Zülfikar şeklinde yazılacak.)
* Profesörlük gibi unvanlarda **titrler aynen yazılacak** (Örneğin, Prof. Dr. tabiri aynen kullanılacak tek başına Prof. yazılmayacak)
* **Fotoğrafsız haberler kesinlikle kabul edilmeyecek**.
* Fotoğraflar, dijital makineyle çekilecek. Flaşsız, kalitesiz çekim yapan telefonlarla çekilen fotoğraflar değerlendirmeye alınmayacak. Fotoğraflar Word belgesi içine değil, resim dosyası olan **.jpg formatında 200 dpi değeri ve numaralandırılmış dosyalar halinde haber klasörüne kaydedilecek.**
* Haberler vuruş hesabıyla yazılacak. Size sektörde, "1 sayfa ya da 2.5 sayfa yazacaksın" değil, "4 bin vuruş yazacaksın" denilecek. Vuruş hesabı, Word'de Araçlar menüsündeki (yeni sürümlerde Gözden Geçir sekmesindeki) **Sözcük Sayımı** seçeneğine bakılıp, "**karakter-boşluklu**" değeri dikkate alınarak hesaplanacak.
* Haberin sol üst tarafına (başlığın üstüne) tarih yazılacak. (12 Kasım 2024 şeklinde)
* Haberin sonuna ad-soyad ve öğrenci numarası yazılacak.
* Haber yazımında bu kurallara uyulup uyulmadığı önemli bir kriter olarak değerlendirmeye alınacak.
* Bu kuralların yalnızca İletim Gazetesi HABER MERKEZİ için hazırlanmış kurallar olmadığı, ilerideki meslek yaşantınızda da sizden harfiyen uyulmanız istenecek kurallar olduğu unutulmayacak.

NOT: Bu sayfadaki minik haberler, haber yazım kuralları çerçevesinde yazılmıştır ve haber yazımında size rehber olacak niteliktedir. Bu haberler kısa olduğundan ara başlık kullanılmamıştır.

ÖRNEK HABER METİNLERİ

10 Ekim 2013

Antibiyotik kullanımında meme kanseri riski

Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yapılan bilimsel bir araştırma, aşırı antibiyotik kullanımının kadınlarda meme kanserine yakalanma riskini artırdığını ortaya koydu. 'Group Health Cooperative' adlı sağlık planlama teşkilatı ve 'Fred Hutchinson Kanser Araştırma Merkezi' tarafından yürütülen araştırmada, meme kanserine yakalanan 20 yaş ve üstü 2 bin 266 kadın, meme kanseri olmayan 7 bin 953 kadın ile karşılaştırıldı.
ABD Tıp Birliği dergisinin son sayısında yayınlanan araştırmaya göre; karşılaştırma sonucu, meme kanserine yakalanma riskinin antibiyotik kullanımıyla doğru orantılı olarak arttığı görüldü. Araştırmacılar, 17 yıl içinde 25 kutudan fazla antibiyotik kullanan kadınlarda meme kanseri riskinin, hiç antibiyotik kullanmayanlara oranla 1.5 kat daha yüksek olduğunu kaydetti. Uzmanlar, bu süre içinde en az 501 gün antibiyotik kullanan kadınlarda bu oranın 2 kata kadar çıkabildiğini ifade etti.
Araştırmayı kaleme alan Dr. Christine Velicer, antibiyotiğin barsak bakterileri üzerindeki etkisinin, vücudun bağışıklık sistemi veya kansere karşı koruyucu etkisi olan besinleri vücudun işlemesi üzerinde değişikliklere yol açabileceğini söyledi. Dr. Velicer, antibiyotiklerin mi yoksa antibiyotik kullanımını gerektiren hastalıkların mı meme kanseri riski üzerinde etkili olduğunun tam olarak anlaşılması için kapsamlı araştırmaların gerektiğini belirtti.
(Ahmet Yılmaz-1401110199)

---

15 Ekim 2013

Eczacılık eğitimi 5 yıla çıkıyor

Üniversitelerarası Kurul (ÜAK), eczacılık fakültelerinde eğitim-öğretim süresinin 4 yıldan 5 yıla çıkarılmasını kararlaştırdı. YÖK Genel Kurulu'nun onaylamasının ardından, karar 2004-2005 akademik yılından itibaren uygulanacak.
ÜAK Tıp Sağlık Bilimleri Komisyonu Başkanı ve Trakya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Osman İnci, Avrupa Birliği'ne (AB) uyum çerçevesinde eczacılık fakültelerinin yeniden yapılandırılması amacıyla yürütülen çalışmaların tamamlandığını belirtti. Prof. Dr. İnci, bu kapsamda eczacılık fakültelerinde eğitim-öğretim süresinin 5 yıla çıkarılması için ÜAK'de karar alındığını ve kararın onay için YÖK'e sunulduğunu bildirdi.
Kararın bu yıl üniversiteye girecek öğrencileri ilgilendirdiğini ifade eden Prof. Dr. İnci, konuya ilişkin bilginin 2004-Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Tercih Kılavuzu'nda yer alacağını söyledi. (Ahmet Yılmaz-1401110199)

---

20 Ekim 2013

"Tıpta zorunlu hizmet demokrasiye aykırı"

İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Güray Kılıç, tıpta zorunlu hizmetin demokrasiyle bağdaşmayacağını belirtti. Dr. Kılıç, tıpta uygulanmakta olan zorunlu hizmet uygulamasının sağlık hizmetinde yaşanan sorunları çözmeyeceğini, hatta daha da derinleştirebileceğini kaydetti.
Sağlık sisteminin en önemli sorunlarından birinin ekipman, sağlık ocağı, sağlık personeli ve araçlarının eksikliği olduğuna değinen Kılıç, zorunlu hizmetin yerine gönüllülük yoluyla bu soruna çözüm getirilebileceğini vurgulayarak, bu gönüllülüğün nasıl sağlanabileceğine ilişkin şunları söyledi:
"Meslektaşlarımızın tercih etmediği bölgelere giden hekimlerin maaşlarının artırılması, lojman verilmesi, daha fazla izin süresi verilmesi, Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda (TUS) ayrıcalık tanınması, buralarda görev yapan hekimlere tayin avantajı sağlanması ve gibi özendirici yöntemlerle bu sorun çok kolay çözülür." (Ahmet Yılmaz-1401110199)

HABER YAZARKEN KULLANDIĞIMIZ BAZI FİİLLER

1. DEDİ

(…….ifade ederek, “…….……” dedi)
(…….bildirerek, “…….……..…”dedi)
(…….kaydederek, “……” dedi)
(…….belirterek, “……..……” dedi)
(…….vurgulayarak, “……”dedi)
(…….ileri sürerek, “……..……”dedi)
(…….iddia ederek, “……..……” dedi)

2. ŞÖYLE DEDİ

……. söyledi. Demirtaş, şöyle dedi
(…….ifade ederek, şöyle dedi)
(…….bildirerek, şöyle dedi)
(…….kaydederek, şöyle dedi)
(…….belirterek, şöyle dedi)
(…….vurgulayarak, şöyle dedi)
(…….ileri sürerek, şöyle dedi)
(…….iddia ederek, şöyle dedi)

3. DİYE KONUŞTU

4. ŞEKLİNDE KONUŞTU

5. DİYEREK

……. Diyerek şöyle konuştu:
……. Diyerek şunları söyledi:
……. Diyerek şunları ifade etti:
……. Diyerek şunları kaydetti:
…….Diyerek konuşmasında şu görüşlere yer verdi:
……. Diyerek şöyle devam etti:
…… Diyerek konuşmasını (sözlerini) şöyle sürdürdü:
…… Diyerek konuşmasına (sözlerini) şöyle devam etti:
…… Diyerek konuşmasını (sözlerini) şöyle tamamladı:

……. Diyerek konuşmasını (sözlerini) şöyle bitirdi:

6. ŞÖYLE KONUŞTU

7. SÖYLEDİ

8. ŞUNLARI SÖYLEDİ

(…….ifade ederek, şunları söyledi: "……")
(…….bildirerek, şunları söyledi: "……")
(…….kaydederek, şunları söyledi: "……")
(…….belirterek, şunları söyledi: "……")
(…….vurgulayarak, şunları söyledi: "……")
(…….ileri sürerek, şunları söyledi: "……")
(…….iddia ederek, şunları söyledi: "……")

9. İFADE ETTİ

10. ŞUNLARI İFADE ETTİ

11. İFADESİNİ KULLANDI

12. BİLDİRDİ

13. BİLGİ VERDİ

14. KAYDETTİ

15. ŞUNLARI KAYDETTİ

16. BELİRTTİ

17. VURGULADI

18. AÇIKLADI

19. ÜZERİNDE DURDU

20. TEPKİYLE KARŞILANDI (KARŞILAŞTI, KARŞILADI), TEPKİLERE YOL AÇTI

21. DEĞİNDİ, DEĞİNİLDİ

22. DİLE GETİRDİ

23. ANLATTI

24. ŞU GÖRÜŞLERE YER VERDİ

25. DUYURDU, DUYURUSUNDA BULUNDU

26. ÇAĞIRDI, ÇAĞRIDA (ÇAĞIRISINDA) BULUNDU, ÇAĞRI YAPTI)

27. UYARDI, UYARIDA BULUNDU, UYARISINI YAPTI

28. TEKRARLADI

29. HATIRLATTI

30. İŞARET ETTİ

31. DİKKAT ÇEKTİ

32. ÖNERDİ, ÖNERİSİNDE BULUNDU

33. İSTEDİ, İSTEĞİNDE BULUNDU

34. ELEŞTİRDİ

35. YAKINDI

36. KINADI

37. SUÇLADI

38.SAVUNDU

39. İLERİ SÜRDÜ, İDDİA ETTİ, İDDİASINDA BULUNDU

40. OLARAK, (ŞÖYLE), (ŞEKLİNDE) DEĞERLENDİRDİ

41. NİTELEDİ, NİTELENDİRDİ

42. YORUMUNU YAPTI, YORUMLADI, YORUMUNA YER VERDİ

43. DİYE SORDU, SORU YÖNELTTİ

44. CEVAPLANDIRDI, ŞEKLİNDE CEVAPLANDIRDI

45. CEVABINI, YANITINI, KARŞILIĞINI VERDİ

46. SÖZLERİNİ (KONUŞMASINI) ŞÖYLE SÜRDÜRDÜ

47. ŞÖYLE DEVAM ETTİ

48. KONUŞMASINI (SÖZLERİNİ) ŞÖYLE TAMAMLADI

49. SÖZLERİNE EKLEDİ

50. YAZDI

51. SIRALADI

52. ŞÖYLE

Rektörlük seçiminin yönetimi şöyle:…….

53. ŞUNLAR

Seçimlerde, ülke barajını aşamayan partiler şunlar:…….

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ
GAZETECİLİK BÖLÜMÜ İÇ STAJ DERSİ

Öğrenci Ad-Soyad – NO:	**İletim Gazetesi Özel Haberler Değerlendirme Formu**						
	Çok iyi (100-85)	İyi (84-65)	Orta (64-51)	Geçer (50)	Başarısız (0-49)	GENEL BAŞARI DURUMU:	
HABER BAŞLIKLARI							
Haberin 5N-1K kuralına uygunluğu							
Haberin Unsurlarına Yer Verme							
Haber Aktörleri ve Kaynaklarına Yer Verme							
Uygun ve Çarpıcı Başlık, Ara Başlık ve Spot Kullanımı							
Haber Dilinin Uygulanışı							
Türkçe Dil Bilgisi ve İmlâ Kurallarına Uygunluk							
Uygun Görsel Malzeme Seçimi							
Alet-Teçhizat Kullanma Yeteneği							
Çalışma Hızı							
Problem Çözebilme Yeteneği							
GENEL DEĞERLENDİRME							

- Her bir ölçüt 10 puan üzerinden değerlendirilerek her bir haber çalışması için genel değerlendirme puanı elde edilir.
  5 adet genel değerlendirme puanı toplanıp 5'e bölünerek elde edilen puan, 100 üzerinden 50 ve üstündeyse BAŞARILI, aksi durumda BAŞARISIZ olarak değerlendirilir. BU BELGE İÇ STAJ DERS ÖĞRETİM ÜYESİ TARAFINDAN KULLANILACAKTIR.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ
GAZETECİLİK BÖLÜMÜ İÇ STAJ DERSİ

Öğrenci Ad-Soyad – NO:	**İLETİM GAZETESİ ÖZEL HABER TESLİM FORMU** **İÇ STAJ ÖĞRETİM ÜYESİ ADI SOYADI:**	
HABER BAŞLIKLARI	**İÇ STAJ ÖĞRETİM ÜYESİ HABER ONAY TARİHİ VE İMZASI**	**İLETİM GAZETESİ BİRİM SORUMLUSU HABER TESLİM ALMA TARİHİ VE İMZASI**
1 -	Tarih	Tarih
	İmza	İmza
2 -	Tarih	Tarih
	İmza	İmza
3 -	Tarih	Tarih
	İmza	İmza
4 -	Tarih	Tarih
	İmza	İmza
5 -	Tarih	Tarih
	İmza	İmza

Dikkat: Bu çizelgenin Fakülte Final/Bütünleme sınavları başlamadan önce stajyer tarafından İç Staj Öğretim Üyesine teslim edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde öğrencinin stajı başarısız olarak ilan edilecektir.